

РЕШЕНИЕ

№ 26607

гр. София, 01.07.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 39 състав, в
публично заседание на 10.06.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Миглена Николова

при участието на секретаря Александра Вълкова, като разгледа дело номер **13266** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от АПК.

Образувано е по жалба вх.№ 30664/05.12.25г на Е. Й. П. М., гражданин на К. и с проц.представител адв. П. против Заповед № РД-04-81943-77211/13.11.25г на Директор на Център за асистирана репродукция към Министерство на здравеопазването.

В жалбата се сочи, че Заповедта е проц. и мат.незаконосъобразна и противоречи на целта на закона, като се моли за отмяната ѝ. Твърди се, че съгл. чл. 83 вр. чл. 83 ал.4 вр. чл. 82 ал.1 т.10 от ЗЗ- чужденците, които попадат в кръга на задължително здравно осигурените по чл. 33 от ЗЗО, имат право на асистирана репродукция при условията и по реда за българските граждани. Нормата на чл. 5 т.1 от П. противоречи на законовата уредба и не следва да се прилага/чл.15 ал.3 от ЗНА и чл. 5 ал.1 от АПК/. Жалбоподателката е колумбийски гражданин, съпруга на български гражданин, с карта за продължително пребиваване в РБ за срок от 5 години/с възможност за подновяване/, издадена на 09.09.25г и валидна до 07.07.30г. Жалбоподателката следва да се ползва от хипотезата на чужденец по т.4б и т.4в на чл.33 от ЗЗО, тъй като картата ѝ за продължително пребиваване е едновременно и разрешение за работа/съгл. чл. 23 от ЗЧРБ тя е с дългосрочно пребиваване, като съгл. чл.24м от ЗЧРБ ѝ се издава карта, а не разрешение за пребиваване/. Съгл. чл. 24 ал.4 от ЗЧРБ, тя е освободена от задължението по чл.24 ал.2 и от притежаването на виза по чл.15 ал.1 от ЗЧРБ. Тя е с особен статут/и съгл. чл. 33п ал.21 от ЗЧРБ/ и да не ѝ се признават права като на чужденците по т.4б и т.4в на чл.33 от ЗЗО, е противоречие с целта на закона /ЗЗ и ЗЗО/. Жалбоподателката е здравноосигурена в РБ съгл. чл.34 от ЗЗО, като е с непрекъснати здравноосигурителни права. Освен това, чл.5 т.1 от П. е дискриминационна и противоречи на

ЗЗДискр и на чл.6 от КРБ. Жалбоподателката отговаря на мед.критерии за получаване на асистирана репродукция/не се оспорва от ответника/, като Заповедта нарушава принципите на АПК за законност, съразмерност, истинност, равнопоставеност на страните и прилагане на норм.акт от по-висока степен. В съд.заседание адв. петрова поддържа жалбата, претендира разноски и сочи, че не е оспорвала пред КЗД чл.5 т.1 от П. като дискриминационна норма.

Ответникът Директор на Ц. към МЗ се представлява от адв. Т., който оспорва жалбата като неоснователна и моли за отхвърлянето ѝ, претендира разноски. В писмено становище се сочи, че съгл. чл. 5 т.1 от П., Центърът подпомага български граждани или лица по чл.83 ал.1 и ал.3 от ЗЗО/жалбоподателката не е нито едно от двете/. Тя е с разрешено продължително пребиваване по чл.23 ал.1 т.2 от ЗЧРБ, но не и с дългосрочно или постоянно пребиваване по чл.23 ал.1 т.3 и т.4 от ЗЧРБ. Нормата на чл.83 ал.4 от ЗЗ касае вече оказана мед.помощ, какъвто не е случаят. Освен това, в чл.33 от ЗЗО има само две категории постоянно пребиваващи- по т.4в и по т.4г, като тя не е нито едно от двете. Твърдението за допуснати от органа проц.нарушения е голословно и не се сочи извършено такова. Заповедта не противоречи на целта на закона, като не е налице и дискриминационно отношение към жалбоподателката- по признак „гражданство“ /не е налице различно третиране на лица в сходно положение, а е забранено еднакво третиране на лица в различно положение/, в който смисъл е практиката на КЗД и СЕС.

Жалбата е допустима, като депозирана в срока и съгласно изискванията на АПК, от лице с активна проц.легитимация, пред надлежния съд, срещу инд.адм.акт по см. на чл.21 от АПК, поради което следва да се разгледа по същество.

Съдът установи от фактическа страна следното:

Жалбоподателката е колумбийска гражданка, родена на 16.11.88г, като притежава Карта за продължително пребиваване в РБ/като член на семейство/, издадена на 09.09.25г, валидна до 07.07.20г. Жалбоподателката е с постоянен адрес в [населено място], има ЛНЧ, от 13.03.24г е омъжена за български гражданин /с постоянен адрес в [населено място]/. Видно от Удостоверение от ТД на НАП-С.-град от 17.10.25г, тя е с непрекъснати здравноосигурителни права и е в обхвата на чл.34 от ЗЗО.

Начало на адм.производство е сложено със Заявление /по Приложение № 2 към чл.31 ал.1 от П./ с вх.№ 81943/09.10.25г, депозирано от М. до Ц., с искане за финансово и организационно подпомагане за извършване на асистирана репродукция със средства от Ц. - в избрания от нея МЦ“Надежда Репродуктив София“ ООД-С.. Към Заявлението са приложени Етапна епикриза от 09.10.25г от МЦ“Надежда Репродуктив София“ ООД-С., други медицински документи/в надлежен превод на бълг.език/, декларации. Видно от една от декларациите, максималният размер, който може да се предостави от Ц. е 6000лева /при трансфер на свежи ембриони/ и 600лева /при трансфер на замразени ембриони/.

По Заявлението е изготвен Доклад по чл.34 ал.1 от П.- на 04.11.25г, от д-р С., с предложение да се откаже искането по Заявлението. На същата дата-04.11.25г, е проведено заседание на назначената от Министъра на здравеопазването - ЕК към Ц./д-р С. е негов член/.С Решение по т.2 от Протокол № 270/04.11.25г, ЕК при Ц. предлага на ответника да постанови отказ по Заявлението.

Въз основа Решението на ЕК при Ц., е издадена обж. Заповед № РД-04-81943-77211/13.11.25г на

Директор на Център за асистирана репродукция към Министерство на здравеопазването. С нея на осн. чл. 7 т.3 предл.2 и чл.39 ал.1 предл.2 от П. се отказва одобряване на Заявлението. Мотивите на органа- в Заявлението си М. се позовава на чл.26 ал.1 т.1 от П./тубарен стерилитет при жената/, като Ц. финансира лица с безплодие при такава индикация. М. обаче не е бълг.гражданин или лице по чл.83 ал.1 и ал.3 от ЗЗ/не ѝ е разрешено дългосрочно или постоянно пребиваване в РБ, а продължително пребиваване по чл.23 ал.1 т.2 от ЗЧРБ/, поради което не попада в рамките на чл.5 т.1 от П.. Заповедта е връчена на 19.11.25г, жалбата до съда е от 03.12.25г.

Съдът намира от правна страна следното:

Заповедта е издадена от компетентен орган, в кръга на правомощията му по чл. 39 ал.1 вр. чл. 7 т.3 от П..

Заповедта е в писмена форма, като съдържа зад.реквизити по чл.59 ал.2 от АПК, вкл. фактически и правни основания.

Заповедта е издадена при липса на допуснати съществени нарушения на адм.производствените правила, като са спазени от органа както чл.34-чл.36 от АПК, така и процедурата по чл.31-чл.38 от П.. Заявлението е било редовно и комплектовано надлежно, определен е докладчик по него, той е изготвил доклад, докладът е разгледан от специално назначената ЕК при Ц. на нарочно заседание, ЕК е взела решение /с предложение до ответника/, изготвеният протокол е предоставен на ответника и въз основа на решението на ЕК- ответникът е постановил обж. акт.

Заповедта не противоречи нито на целта на закона/ЗЗ и ЗЗО/, нито на основни принципи на АПК. Органът е провел адм.производство, изцяло съобразено с принципите и проц.правила на АПК, като няма превратно упражняване на власт от страна на ответника.

Съдът намира Заповедта и за мат.законосъобразна, по следните аргументи: Всъщност доводите от жалбата касаят само мат.законосъобразност на акта. Спорът между страните е правен и се свежда до следното: явява ли се заявителката лице по чл. 83 ал.1 и ал.3 от ЗЗ /за да е приложим за нея чл.5 т.1 от П./ и респ. противоречи ли чл.5 т.1 от П. на чл.83 ал.4 от ЗЗ и явява ли се дискриминационен.

Между страните няма спор, че М. не е бълг.гражданин, като в такъв случай, за да е приложим за нея чл.5 т.1 от П.- следва да е лице по чл.83 ал.1 и ал.3 от ЗЗО. В нито един момент не се твърди, че тя е студент или докторант в РБ, поради което трябва само да се провери дали е лице по чл.83 ал.1 от ЗЗ.

Заявлението е от 09.10.25г, Заповедта е от 09.10.25г, като и към двата момента- П. действа в сегашната му редакция /ДВ бр.83/23г/, ЗЗ е действал в редакция ДВ бр. 52/25г /понастоящем е в редакция ДВ бр.16/26г/, а ЗЗО е действал в редакция ДВ бр. 64/25г /понастоящем е в редакция ДВ бр. 51/26г/. Нормата на чл.83 ал.1 от ЗЗ не е променяна от 2022г и гласи, че „Чужденците, на които е разрешено дългосрочно или постоянно пребиваване в Република България, чужденците с предоставен статут на бежанец, хуманитарен статут и право на убежище, се ползват с медицинска помощ по чл. 81 и 82 при условията и по реда за българските граждани“ . В нито един момент не се твърди, че М. е със статут на бежанец, или има хуманитарен статут, или има право на убежище. Поради което следва само да се провери дали ѝ е разрешено дългосрочно или постоянно пребиваване в РБ.

Видно от представената нейна Карта за пребиваване, разрешено ѝ е на 09.09.25г- продължително пребиваване /като член на семейство ЕС - чл.10 от Директива 2004/38/ЕО /.Разрешението е с валидност до 07.07.30г, като е по-малко от 5 години. М. е чужденец по см. на чл.2 ал.1 от ЗЧРБ, както и член на семейство на бълг.гражданин по см. на чл.2 ал.6 т.1 от ЗЧРБ. Нейното пребиваване в РБ се осъществява на осн. чл. 22 ал.1 т.4 вр. ал.4 от ЗЧРБ/разрешение/, като съгл. чл. 23 ал.1 т.2 от ЗЧРБ- пребиваването е продължително, ако е разрешено за срок до 1 година, освен в случаите, предвидени в ЗЧРБ. Именно такъв случай е чл.24м ал.4 вр. ал.1 от ЗЧРБ, по който на М./като съпруга на бълг.гражданин/, е издадена карта за пребиваване/вместо разрешение за пребиваване/, като картата удостоверява правото на продължително пребиваване и картата е с валидност 5 години. В резюме, съгл. чл. 24м ал.4 от ЗЧРБ, т.е. направо по силата на закона- картата за пребиваване на М. удостоверява правото ѝ на продължително пребиваване/самата карта е с валидност 5 години, което не е равнозначно на право на дългосрочно пребиваване по см. на чл. 23 ал.1 т.3 от ЗЧРБ/. М. няма право на дългосрочно пребиваване, няма разрешение за такова, нито карта за такова. М. има право на продължително пребиваване/по силата на закона/ и това е написано еднозначно и в картата ѝ/именно за да се избегнат всякакви неправилни тълкувания на ЗЧРБ/.

Следователно, М. не е лице по чл.83 ал.1 или ал.3 от 33, нито бълг.гражданин, респ. не попада в хипотезата на чл.5 т.1 от П./както правилно е преценил органът/.

Що се отнася до чл.83 ал.4 от 33/през призмата на настоящия казус/ - нормата е приложима за чужденец с право на продължително пребиваване в РБ/като М./, освен ако той не е задължително здравноосигурен по чл.33 от 33О. Нормата регламентира принципното положение, че продължително пребиваващ чужденец, както и краткосрочно пребиваващ чужденец, както и транзитно-преминаващ чужденец, следва да заплаща мед.дейности - по цени в специална Наредба. Нормата предвижда и изключение - ако постоянно или временно пребиваващият чужденец е задължително здравноосигурен по чл.33 от 33, то тогава той не плаща мед.дейности по цените от тази специална Наредба. В случая М. не е лице по чл.33 от 33О/не попада в нито една от хипотезите/, следователно съгл. чл. 83 ал.4 от 33 заплаща мед.дейности по цените от специалната Наредба. Удостоверението от НАП, че е с непрекъснати здравноосигурителни права, не доказва по никакъв начин, че тя е лице по чл.33 от 33О/защото и лицата извън чл.33 от 33О могат да имат непрекъснати здравноосигурителни права/. Видно от чл.83 ал.1 и ал.4 от 33, законодателят третира по различен начин чужденците според вида на правото им на пребиваване-тези с дългосрочно и постоянно право на пребиваване заплащат по реда за бълг.граждани съгл. чл. 83 ал.1 от 33, докато тези с продължително и краткосрочно пребиваване /освен ако не са в хипотезата на чл.33 от 33О/ заплащат по цени от специална Наредба.

В заключение - към момента М. има само право на продължително пребиваване, а привилигиrowания режим по чл.83 ал.1 от 33 се отнася за тези с дългосрочно или постоянно пребиваване /като за този казус се разглеждат само лицата с право на пребиваване, тя не е лице с придобит статут или право на убежище/. Чл.5 т.1 от П. също се отнася за ограничен кръг лица - българските граждани и чужденците с дългосрочно или постоянно пребиваване, но не и с продължително пребиваване /когато се разглежда само през призмата на правото на пребиваване-както е в този казус/. Нормата на П. не противоречи на нито една законова норма, просто има предвиден различен ред - според продължителността на пребиваване на чужденеца.

М. твърди, че именно чл.5 т.1 от П. я дискриминира, като не твърди, че чл.33 ал.1 от 33О я

дискриминира. Лицата по чл.5 т.1 от П. и тя са със различен статут, поради което няма как да бъдат сравнявани режимите за тях. Законодателят е господар на правния ред в РБ и като такъв е предвидил различни режими за чужденците/според продължителността на пребиваването им/. В случая на български граждани са приравнени чужденците с дългосрочно и постоянно пребиваване/когато се разглежда през призмата на продължителност на пребиваване/, но не и тези с краткосрочно пребиваване /като нея/.

Заповедта е законосъобразна, а жалбата е неоснователна.

Поради което на ответника се следват разноски по чл.143 от АПК- 500евро договорен,внесен и неоспорен адв.хonorар.

Водим от горното и на осн. чл. 172 ал.2 от АПК, Съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ ОСПОРВАНЕТО по жалба вх.№ 30664/05.12.25г на Е. Й. П. морено, гражданин на К. против Заповед № РД-04-81943-77211/13.11.25г на Директор на Център за асистирана репродукция към Министерство на здравеопазването.

ОСЪЖДА Е. Й. П. М., гражданин на К., с постоянен адрес в [населено място] да заплати на Център за асистирана репродукция към Министерство на здравеопазването сумата от 500евро разноски по делото.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба пред ВАС в 14дневен срок от съобщението.

съдия: